

Oud en Nieuw

Oudejaarsvesper vanuit de pastorie, 31 december 2021

Vanwege de lockdown op deze oudejaarsavond geen vesper vanuit de kerk, maar een kort avondgebed vanuit de pastorie.

(terug te zien via <https://www.youtube.com/channel/UC6XNEbRxCdnitaY3VUnJY4g>)

- 'Grote God wij loven U' (Lied 413)
- 'O God die droeg ons voorgeslacht' (Lied 90a)
- Welkom
- Bijbellezing: Lucas 2: 22-32
- Lied: 'Toch overwint eens de genade' (Lied 755)
- Verkondiging: Oud&Nieuw

Op tweede Kerstdag overleed Desmond Tutu. 90 jaar oud.

Desmond Tutu was aartsbisschop in de Anglicaanse kerk. Hoofd van de kerk in Zuid-Afrika ten tijde van de apartheid.

Met Nelson Mandela was het gezicht van de strijd tegen die apartheid. En met succes. In 1994 werd Nelson Mandela de eerste zwarte president van Zuid-Afrika.

Het bijzondere was dat Tutu's strijd voor rechtvaardigheid daarmee niet was afgelopen.

Want de omwenteling in Zuid-Afrika was niet zaligmakend. Tutu werd voorzitter van de verzoeningscommissie en daar moesten niet alleen de voormalige blanke machthebbers met de billen bloot. Tutu waagde het ook om de voormalige verzetsbeweging ANC, de partij die inmiddels de regering vormde, ter verantwoording te roepen. En hij waagde het zelfs om de vriendjespolitiek en de corruptie onder ANC-presidenten in decennia na de omwenteling aan de kaak te stellen.

Zo bleef Tutu in zijn rol. In de krant werd hij deze week het 'internationale geweten' genoemd. Want hij verhief zijn stem ook wereldwijd. Hij was kritisch op hoe Israël zich ten opzichte van de Palestijnen gedroeg. Hij was kritisch op Nederland toen het bezuinigde op de ontwikkelingssamenwerking. Hij zegende tegen de regels van zijn eigen kerk de relatie van zijn lesbische dochter in.

Tutu was een moderne profeet zou je kunnen zeggen. Hij nam nooit een blad voor zijn mond. Hij was altijd zichzelf. Hij gaf eerst op unieke wijze stem aan de monddood gemaakte zwarte volksmassa's in zijn geboorteland. Scherp in zijn uitspraken, maar altijd geweldloos. En hij zette dat voort, altijd kritisch, maar ook vol humor, en diep gelovig. Hij leefde en worstelde met God. "Wij, die geloven dat we geschapen zijn naar Gods beeld en dat we God in ons dragen. Kunnen niet zwijgen of ongeïnteresseerd blijven als anderen worden behandeld alsof ze van een minderwaardige soort zijn." Het is een kernzin uit zijn laatste boek, het is het adagium van zijn bewogen leven.

Desmond Tutu brengt Oud en Nieuw bij elkaar. Het al oude geloof in een nieuwe wereld.

Hij wist zijn strijd tegen apartheid te overstijgen in een strijd voor gerechtigheid. Hij vertolkte Gods verzoenende liefde in alles wat hij deed. Want hij bleef voor alles priester, gelovige, in dienst van het evangelie.

Bisschop Tutu doet me denken aan Simeon.

Simeon is ook zo'n oude, trouwe vertolker van het Evangelie. Voorvechter van de God van Israël. In Simeon komen ook Oud en Nieuw bij elkaar. Hij vertegenwoordigt het al oude geloof in een nieuwe wereld.

In alle onderdrukking en alle verval in Israël blijft Simeon fier overeind.

Waar anderen het geloof verliezen wanhoopt hij niet. Hij weet van de God die trouw is tot in eeuwigheid. Simeon is een overgangsfiguur. Hij beweegt zich tussen de tijden. Hij weet van de beloften van de profeten, hij leeft uit de verwachting van een nieuwe schepping, en nu in de tempel ziet hij het begin van die nieuwe schepping voor ogen, sterker nog hij houdt het met zijn eigen handen vast.

Nu, op deze dag staat hij op. Hij zal ander mens zijn, nieuw.

Hij weet en gelooft dat het goed komt. Dat God telkens weer opnieuw begint. Hij weet dat hij komt -de lang verwachte Messias en dat Gods Koninkrijk zal aanbreken.

Simeon is het geweten van Israël. Hij is een wachter. Simeon ziet uit naar de tijd dat God vertroosting zal schenken. Simeon is de wachtpost van het Koninkrijk.

Hij kijkt uit. Als een ziener. Hij tuurt de horizon af op zoek naar lichtpuntjes, naar hoop. Hij kijkt reikhalzend uit naar de komst van de messias.

En nu heeft hij hem zo maar opeens in zijn armen. En hij zingt het uit. Hij kan zijn geluk niet op. 'Met eigen ogen heb ik gezien, de redding voor de wereld. Het licht dat U brengt in de duisternis.'

Simeon, Tutu – het zijn wachtposten, die ons herinneren aan wat voor ons ligt, dat wat komt.

Vrede, verzoening, nieuw leven, hoop. Zij weten dat het goed komt.

En wij? Wij hebben het met eigen ogen gezien. Jezus Christus, Zoon van God – redder is onder ons geboren.

Zien wij het? Geloven wij het? Of zien we het niet meer – zoals zovelen ook toen in Israël. Lam geslagen door de omstandigheden. weer een coronagolf, weer een lockdown.

Kijk mee met de blik van Tutu en Simeon. Kijk mee – reikhalzend- naar een nieuw jaar, met nieuwe kansen. We hopen, we verlangen naar een nieuw herwonnen vrijheid. Wat zou het mooi zijn als we elkaar na de kerkdienst weer een warme handdruk kunnen geven, en bij de koffie kunnen luisteren naar elkaar verhalen en meeleven en meelachen.

Wat zou het mooi zijn als we ondanks alles vooruit kunnen kijken en de blik van Simeon volgen en meezingen het hele komende jaar: Ik heb met eigen ogen de redding gezien. En elkaar erop wijzen, er is een nieuwe toekomst gaande. Wat God is bij de mensen.

En als u, als jij het even niet ziet, Je bent niet alleen, er kijken al twee duizend jaar mensen met je mee, over heel de wereld.

Ik wens u goede jaarwisseling en een gezegend nieuw jaar, amen.

- Lied: "U geeft een toekomst vol van hoop" (Sela)
- Dankgebed, stil gebed, Onze Vader
- Zegen
- Lied: God heeft het eerste woord (Lied 513)